

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה)

המעוררת

גב' יעל אלמוג

ע"י ב"כ עו"ד

נ ג ד

פודים טל

המשיב

אלי זהר ורועי בלכר

ע"י ב"כ עוה"ד

פסק דין

א. המשיב, יליד 1977, היה משתמש קבוע באינטרנט, באמצעות מחשב אישי, הממוקם בבית הוריו, שבו התגורר.

בכתב האישום המתוקן נטען לגבי המשיב, כדלקמן:

בתאריך 09.08.99 הפיץ המשיב שמונה הודעות כוזבות ומטעות בלוח ההודעות שבאתר האינטרנט אנליסט און-ליין של חברת אנליסט אי.אמ.אס שירותי ניהול והשקעות בע"מ (להלן: אנליסט און-ליין), המיועד להחלפת דעות ורעיונות בתחום שוק ההון, בין הגולשים באינטרנט שנרשמו לאתר זה.

הודעותיו של המשיב התייחסו כולן למניית אורדן תעשיות בע"מ (להלן: אורדן), אשר נסחרה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

המשיב הפיץ את הודעותיו כשהוא מזדהה בארבעה שמות בדויים שונים. המשיב גם עקב אחרי התפתחות המסחר במניית אורדן באותו יום, במקביל להפצת ההודעות.

בין היתר, כתב המשיב באחת ההודעות שהפיץ, כי ידוע לו שחברת לידר הנפקות ניירות ערך בע"מ, שהיא בעלת ענין באורדן, ושאביו של המשיב הוא אחד מבעליה (להלן: לידר), מתכוונת להגיש באותו יום הצעת רכש למניות אורדן במחיר של חמישה שקל למניה.

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

המשיב חזר על ידיעה זו באותו אתר, וציין כי הוא עצמו קנה את מניית אורדן. המשיב גם העיר הערות לגבי מהלך המסחר במניה באותו יום, קרי עליית השער תוך כדי המסחר. המשיב הודה בכך, כי פירסם את ההודעות על מנת להניע אחרים במרמה לרכוש מניות אורדן ובמטרה להשפיע על שער המניה.

המשיב אכן הצליח בכך. במהלך המסחר של המניה באותו יום עלה שער המניה מ-396 נקודות בשלב פתיחת המסחר, לשער של 438 נקודות בעת סגירת המסחר, עליה של עשרה אחוז. השער הממוצע של מניית אורדן בשבוע המסחר שקדם ליום 09.08.99, היה 402.5 נקודות. המחזור היומי הממוצע של מניית אורדן בשבוע המסחר שקדם ליום 09.08.99, היה בערכים של כסף מזומן, 749,206 ₪. בעקבות הודעותיו של המשיב נרשם ביקוש גדול למניות אורדן. מחזור המסחר ביום 09.08.99 היה, בערכים של כסף מזומן, סך 1,917,538 ₪. למחרת אותו יום, צנח שער המניה ב-9 אחוז.

המשיב ידע, כי המידע שאותו הפיץ היה בדוי. הוא עצמו לא קנה מניות אורדן, לא באותו יום ולא בכלל, ואף ידע כי לידר לא הציעה הצעת רכש למניות אורדן וגם לא התכוונה להציע, וכן ידע שהפרטים שפירסם, לרבות מחיר "ההצעה" הם כוזבים. כן ידע שלא התפשטה כל שמועה כזו, כי הוא לא שמע על כך ממקור אמין כלשהו – אלא הוא עצמו היה מקור השמועה, בהודעה הכוזבת הראשונה שפירסם.

בית משפט קמא אמר, בהתבסס על כך, שהמשיב עצמו לא קנה ולא התכוון לקנות מניות, כי **"מכאן שכוונת הנאשם לא היתה להפיק רווח אישי ואת המניע למעשיו של הנאשם יש לחפש במחוזות הנפש – לא בתחום הכלכלה"** (עמ' 7 להחלטה).

חלק לא מבוטל מהדיון בפנינו נסוב סביב אותם מחוזות נפש ומשמעותם בהקשר לשאלה שעמדה על הפרק, קרי, הרשעתו של המשיב או הימנעות מהרשעה.

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1
2 **ב.** בבית משפט קמא הגיעו הצדדים להסדר טיעון, עליו הודיעו לבית המשפט בישיבת יום
3 26.10.00.
4

5 מכוח הסדר הטיעון הודיעה ב"כ המדינה, כי היא "מגבילה את עצמה לגבי רף הענישה בתיק זה
6 ... הגענו להחלטה לאפשר לנאשם לטעון לגבי העונש הראוי ואין הסדר לגבי העונש פריט לכך
7 שהתביעה לא תבקש מעבר לארבעה חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס לפי שיקול דעת בית
8 המשפט ומאסר על תנאי".
9

10 עוד הודיעה ב"כ המדינה, כי היא מסכימה שיינתן תסקיר מבחן ביחס למשיב, ובהתאם לכך
11 הסכימה כי הדיון ייעשה בשני שלבים: "בשלב הראשון נקיים את הדיון על ההרשעה, כי הסניגור
12 סבור כי בתיק זה אין מקום להרשעה, אבקש להיעתר לבקשת הסניגור לקבוע תחילה לנושא אי
13 ההרשעה ולאחר מכן לטעון לגבי העונש הסופי".
14

15 בהמשך הודיעה ב"כ המדינה, כי היא תעמוד על הרשעה.
16

17 בדיעבד, חלק מהטיעון בפנינו מתייחס גם להסכמתה של המדינה והמשתמע ממנה.
18

19 בית משפט קמא (כב' השופט ע' בנימיני), בהחלטה מפורטת המשתרעת על פני 23 עמודים, נעתר
20 לבקשת ההגנה ונמנע מהרשעת המשיב.

21 המשיב חויב בביצוע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות תחת פיקוח שירות המבחן.
22

23 על החלטה זו מערערת המדינה בפנינו.
24

25
26
27 **ג.** את טיעונה בפנינו החלה ב"כ המדינה, בהתייחסות למשמעותו של הסדר הטיעון.
28

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 לטענת התובעת, העובדה שהיה הסדר טיעון, שבמסגרתו הסכימה המדינה כי המשיב ינסה לשכנע
2 את בית המשפט להסתפק בסיום ההליך ללא הרשעה, איננה מהווה מחסום כנגד הטענה בדיעבד
3 כי שגה בית משפט קמא כאשר קיבל את עתירת המשיב.

4
5 ב"כ המדינה הפנתה אותנו בהקשר זה לע"פ 2669/00 מ"י נ' פלוני, פד"י נד(3) 685. גם בענין פלוני
6 הנ"ל נערך הסדר טיעון בין הצדדים, כאשר על פי האמור בפסק הדין, "נותרה מחלוקת לגבי
7 השאלה האם ראוי להרשיע את המשיבים כאשר המדינה עמדה על הרשעתם ואילו הסניגוריה
8 ביקשה להימנע מהרשעתם".

9 בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והרשיע את המשיבים, דשם.

10
11 אין בפסק הדין דיון ישיר בשאלה מה משמעותה של עצם העובדה שנערך הסדר טיעון בין
12 הצדדים, אשר מכוחו היתה התביעה ערה לכך שהנאשם יבקש להימנע מהרשעה.

13
14 הסניגוריה טענה, כי "כאשר נקשר הסדר טיעון בין הצדדים הקובע את מתחם הענישה האפשרי,
15 אין כל מקום לערער על גזר הדין אם זה מצוי במתחם הענישה המוסכם" (עמ' 26 לעיקרי הטיעון
16 של המשיב).

17
18 הסניגוריה הפנתה אותנו לע"פ 8754/01 מ"י נ' נמרודי (לא פורסם). גם באותו ענין נערך הסדר
19 טיעון בין הצדדים, כאשר המחלוקת בין הצדדים שם היתה באשר לתקופת המאסר שתוטל על
20 נמרודי.

21
22 בית המשפט העליון, מפי כב' השופטת דורנר, אמר בנושא זה כי: "המדינה הגיעה להסדר טיעון
23 במשפטו של נמרודי והמדינה היא שהציבה את גבולותיו. ... על רקע זה העונש שהוטל – שהוא
24 בגדר הסדר הטיעון – אינו מצדיק את התערבותו של בית משפט זה".

25
26
27 משני פסקי הדין גם יחד ניתן ללמוד כי עצם העובדה שנערך הסדר טיעון והחלטת בית המשפט לא
28 חרגה ממנו, עדיין איננה יוצרת מניעה בפני ערכאת הערעור להתערב בהחלטת בית משפט קמא.

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 בענין נמרודי לא נאמר שקיימת מניעה לערער, אלא שלגוף הענין העונש שהוטל במסגרת הסדר
2 הטעון אינו מצדיק התערבות של בית המשפט.

3
4 למעשה לא נזקקנו לאמירותיו של בית המשפט העליון בנושא זה, שהרי הדברים הם בבחינת
5 מובנים מאליהם. הסדר הטיעון שקבעו הצדדים איננו יכול לכבול את ידיו של בית משפט בערכאה
6 הראשונה, על אחת כמה וכמה לא בערכאת הערעור.

7
8 כאשר הכף נוטה בבירור לכיוון מסוים, לענייננו לכיוון הרשעה או הימנעות מהרשעה, הרי עצם
9 קיומו של הסדר הטיעון איננו יכול לטשטש את הנורמה הראויה והמתחייבת מהנסיבות שהוכחו.
10 עם זאת, אין לומר כי לקיומו של הסדר הטיעון אין משמעות.

11
12 בית המשפט צריך לתת את לבו לכך שקיים הסדר טיעון ולשקלל אותו במסגרת כלל השיקולים
13 שבפניו.

14
15 בית משפט קמא, בענייננו, לא התייחס להסדר הטיעון פר-סה, ושקל לגופו של ענין האם יש מקום
16 להיענות לבקשה שלא להרשיע את המשיב.

17
18 בגדר שיקולנו, בבדיקת החלטתו של בית משפט קמא, אנו רואים לנגד עינינו גם את העובדה שהיה
19 הסדר טיעון, וניתן לכך את המשקל המתאים.

20 יחד עם זאת, מן הראוי להדגיש, כדי להעמיד דברים על דיוקם – למעשה לא היה הסדר טיעון
21 במובן הקלאסי, שכן הצדדים לא הסכימו על עונש מסוים ואף לא על עונש בטווח מירבי
22 ומיזערי. כנגד הודאתו של המשיב בעובדות כתב האישום המתוקן, הסכימה התביעה להגביל עצמה
23 בעונש שתטען לו.

24
25
26 **ד.** שני הצדדים הפנו אותנו למושכלות יסוד בנושא הרשעה או הימנעות מהרשעה, ולמעשה
27 על מושכלות יסוד אלה אין ולא יכולה להיות מחלוקת. הכלל הוא, כי ביצוע עבירה פלילית צריך
28 להסתיים בהרשעה – הימנעות מהרשעה היא החרג.

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 פסקי הדין המנחים בנושא זה הם ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, תק-על' כרך (3)97,
2 תשנ"ז-תשנ"ח, 1997, עמ' 214; בר"ע 432/85 **גדעון רומנו נ' מדינת ישראל**, תק-על' כרך (3)85,
3 תשמ"ה-תשמ"ו, עמ' 737.
4

5 בענין תמר כתב נמנו השיקולים להימנעות מהרשעה בהיבט השיקומי. לענין זה נמנו תשעה
6 שיקולים אשר רובם הגדול מתייחס לנאשם, כפי שמתחייב מן העובדה שעניינם ההיבט השיקומי.
7 במסגרת השיקולים הללו, אינטרס הציבור תופס מקום משני, והוא מצוי, אולי, בהתייחסות
8 לחומרת העבירה ומידת הפגיעה של העבירה באחרים.
9 יתר שבעת השיקולים המנויים מתייחסים אך ורק לנאשם הספציפי שעניינו עומד על הפרק.
10

11 בין היתר טען בפנינו עו"ד זהר, סניגורו של המשיב, כי כל השיקולים שנמנו בענין כתב התקיימו
12 במרשו, שעל כן אם היה מקרה שבו מן הראוי לעשות שימוש באפשרות של הימנעות מהרשעה,
13 הרי זהו המקרה.
14

15 איננו רואים עין בעין עם הסניגור בנושא זה.
16 לשיטתנו, גם אותם שיקולים, המתייחסים אך ורק למשיב שבפנינו, ספק אם התקיימו במקרה
17 הנוכחי, שלא לדבר על כך שהשיקולים שעניינם חומרת העבירה ומידת הפגיעה של העבירה
18 באחרים לא פועלים לקולא במקרה הנוכחי.
19

20 **ה.** באשר לנסיבות ביצוע העבירה.
21 כפי שצוין לעיל, המשיב פעל לאורך יום שלם של מסחר בבורסה. המשיב פעל החל משעה 10:51
22 ועד השעה 22:00. במהלך אותו פרק זמן שלח המשיב לא פחות מאשר שמונה הודעות באינטרנט.
23 באותן הודעות הזדהה המשיב בארבעה שמות בדויים שונים. העובדה שמדובר בארבעה שמות
24 בדויים, מנעה כמובן, את חשיפת זהותו האמיתית מחד גיסא, ומאידך גיסא יצרה אשליה של
25 אמינות, גם משום שלכאורה מדובר במידע הבא ממקורות שונים, וגם משום שאותו אדם שמסר
26 את המידע חזר לאתר למסירת אינפורמציה.
27 המשיב עשה שימוש באחד השמות שלוש פעמים (עמית רוזנברג), בשני שמות עשה שימוש פעמיים
28 (מזור נתנאל ואמיר עבאדי), ובשם נוסף, גלעד פיס, עשה שימוש פעם אחת.
29

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 המידע מתייחס, לאורך כל הדרך, למניה אחת ואחת בלבד, והוא ממקד את תשומת הלב באותה
2 מניה.

3
4 האתר שאליו העביר המשיב את ההודעות הנ"ל, איננו אתר סתמי של "צ'אט" כפי שעלה מטיעונו
5 של הסניגור בפנינו, אלא אתר ייחודי של הודעות לשוק ההון. מדובר בלוח ההודעות של 'אנליסט
6 און ליין', תחת הנושא שוק ההון.

7 מי שגולש באתר זה, הם מטבע הדברים משקיעים פוטנציאליים, שעל כן האפשרות כי ייחסו
8 משקל לדברים הנאמרים באותו לוח מודעות יותר מאשר סבירה ומתבקשת.

9
10 תוכן ההודעות אף הוא ראוי לתשומת לב. ההודעות הן מתוחכמות למדי.
11 כך למשל, בהודעה הראשונה מדבר המשיב על כך, **"שרצה אצלנו באזור ידיעה שלידר מתכוונת**
12 **להגיש היום אחר הצהריים הצעת רכש למניות אורדן"**. מי שמשגר ידיעה כזו צריך בראש
13 ובראשונה לדעת שלידר היא חברה שיש לה נגיעה לנושא, ושיש היגיון בכך שתגיש הצעה למניות
14 כאלה או אחרות.

15 במאמר מוסגר נזכיר כי לאביו של המשיב ענין בחברת לידר.

16
17 המשיב גם נוקב באותה ידיעה במחיר 5 ₪ למניה. המחיר צריך להיות ריאלי במידה מסוימת
18 לפחות, שהרי אם ינקוב המשיב בסכום אבסורדי, בין אם גבוה מידי ובין אם נמוך מידי, לא יצור
19 אמינות.

20
21 בהודעה הבאה מדבר המשיב על המקור למידע, **"מקור אמין המקורב לחברת שרם פודים"**. חברת
22 שרם פודים אכן עשויה להיות מקור מידע למי שמתמצא בשוק ההון ויכול לקבל כי זרם מידע
23 מכיוון זה.

24 בהודעה השלישית יש כבר ניסיון לשכנע את הגולש הפוטנציאלי, לאחר שהמשיב מכניס את עצמו
25 לתמונה: **"לא יודע מה אתכם אבל אני קניתי היום אורדן"**.

26
27 ההודעות הבאות "מטפחות" כל פעם טריגר נוסף למשקיעים הפוטנציאליים באשר לכדאיות של
28 רכישת מניות אורדן.

29

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 ההודעה האחרונה מסכמת את הנושא, עובדה המצביעה על כך שהמשיב עקב בקפדנות אחר
2 המתרחש כתוצאה מהודעותיו.

3
4 בהודעה האחרונה נאמר: "בקשר לאורדן זו שמועה אבל זה נראה מענין אחרי מחזור של שני
5 מליון שקל ועשרה אחוז, מענין מה יהיה מחר".

6
7 בפועל, הודה המשיב בכך, כי אכן שער המניה עלה בעשרה אחוז, כפי שצויין לעיל.
8 בטיעוניו בפנינו טען הסניגור, כי לא זו בלבד שהמשיב היה ער "להצלחתו" אלא הוא "לקח את
9 אבא שלו הוריד אותו למטה למרתף כדי להראות לו מה קורה במחשב" (ראה עמ' 10 לפרוטוקול
10 הדיון בפנינו).

11
12 ו. באשר לנזק שנגרם בפועל, כתוצאה ממעשיו של המשיב:
13 הנתונים שפורטו כבר לעיל, דהיינו עליית מניית אורדן בעשרה אחוז והיקף הסחר במניה זו
14 בתאריך הרלוונטי מצביעים על הנזק הרב שנגרם לציבור המשקיעים.

15
16 אחד המבחנים המקובלים בתחום ניירות הערך, ובמיוחד כאשר מדובר בעבירת הנעה, עבירה על
17 סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, הוא מבחן הפוסט-פקטום. על-פי מבחן זה
18 בוחנים במבט לאחור, האם אכן פעולה זו או אחרת השפיעה על שער המניה.

19
20 אין ספק שלפי מבחן זה הצלחתו של המשיב היתה מעל ומעבר. עליה של עשרה אחוז היא עליה
21 מרשימה ביותר.

22
23 העובדה שלמחרת היום, ביום 10.08.99, ירד שער מניות אורדן בתשעה אחוז (ראה עובדה ג.11.
24 לכתב האישום), מוכיחה חד משמעית כי אכן עליית המניה בתאריך 09.08.99, נבעה אך ורק
25 מהמניפולציות, קרי ההודעות ששלח המשיב לאותו לוח מודעות של 'אנליסט און ליין'.

26
27 בטיעונו בפנינו טען ב"כ המשיב, בין היתר, כי לא נגרם נזק לאי מי כתוצאה ממעשיו של המשיב.
28 לדברי עו"ד זהר: "ההודעות האלה בצ'אט גרמו לעליית המחירים שעלה וירד באופן מיידי. היו
29 אנשים שקנו או מכרו ובסופו של דבר אף אחד מהם לא הגיש תביעה. למה לא הוגשה תביעה

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 מהסיבה הפשוטה שאנשים גלגלו את ההפסד שלהם לאיזה שהוא מקום" (ראה עמ' 8
2 לפרוטוקול הדיון בפנינו, שורות 14-17).

3
4 איננו מקבלים טיעון זה. העובדה שלא הוגשה תביעה אין משמעותה שלא נגרם נזק. אין בידי
5 הסניגור, ולא יכול להיות, מידע באשר לכל האנשים שרכשו את המניה כתוצאה מפעילותו של
6 המשיב, וגם אם גלגל אי מי את ההפסד לאיזה שהוא מקום' הנזק נגרם, והיה כנראה מה לגלגל'.
7 מי שקנה במחיר גבוה ונשאר למחרת עם מניה ששוויה נמוך יותר בכעשרה אחוז – בוודאי שניזוק.

8
9 ז. בית משפט קמא אמר בהקשר זה, כי: לא ניתן להתעלם מהדרך שבה בוצעו (העבירות)
10 קרי באמצעות החלפת מסרים עם גולשים אחרים באינטרנט. התחושה של חופש מוחלט כביכול
11 מכבלים של חוק וסדר, והאווירה של מציאות מדומה – מוכרים לכל גולש באינטרנט. תחושה זו
12 של חוסר רצינות ... מביאה לא פעם להתנהגות פרועה מתוך תפיסה מוטעית של מציאות
13 וירטואלית ...".

14
15 בהמשך אומר כב' השופט קמא, כי: "האמת היא שהאינטרנט הוא כלי הרבה יותר ממשי ומוחשי
16 מכפי שהוא מצטייר בעיני גולשים רבים, על כך יכולות להעיד תוצאות מעשיו של הנאשם
17 שבפני" (עמ' 21 להחלטה).

18
19 אם התכוון כב' השופט קמא לומר, כי "משקיעים שפועלים על סמך מידע שמקורו באינטרנט לא
20 ראויים לאותה התייחסות כמו משקיעים אחרים", כפי שהבינה זאת ב"כ התביעה (ראה סעיף
21 א.1.4 להודעת הערעור), כי אז איננו מסכימים עם גישה זו.

22
23
24 האינטרנט הוא כלי חשוב. מי שמשתמש באינטרנט צריך אמנם לקחת בחשבון כי מדובר במידע
25 ממקורות אנונימיים לגביו, מכל המשמעות המתחייבת מכך. עדיין, הסתמכות על מידע שניתן
26 באינטרנט איננה מעידה על כך כי המסתמך הוא אדם לא רציני, משקיע לא רציני הפועל בפזיזות
27 ואולי בפראות. דווקא החופש הוירטואלי המוקנה באמצעות השימוש באינטרנט מחייב זהירות
28 ואחריות.

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 גם משקיעים שאינם מסתמכים על לוח מודעות באינטרנט, פועלים על סמך מידעים ושמועות,
2 ואיננו מסכימים עם בית משפט קמא, שסבר שמשקיע כזה אינו המשקיע הסביר שעמד לנגד עיני
3 המחוקק.

4
5 לשיטתנו יש הבדל מהותי בין מידע שהועבר באינטרנט ואשר התברר אחר כך כבלתי נכון מחמת
6 טעות, שלא בזדון, של מי שהעביר אותו, לעומת מידע כוזב שמועבר באופן שיטתי, מתוך מגמה
7 להשפיע על כל המשתמשים האחרים באותו אתר.

8
9 מי ששותל סדרת הודעות במזיד, כפי שעשה המשיב שבפנינו, איננו יכול להבנות מהטענה כי יצא
10 מנקודת הנחה שאיש אינו מייחס חשיבות לאמור באינטרנט, או כי הונע על ידי תחושת חופש
11 המשחררת אותו "מכבלים של חוק וסדר".

12
13 מכל מקום, תפקידו של בית המשפט כפי שאנו רואים את הדברים, הינו להבהיר כי לא יתכן
14 שהאינטרנט יהפוך מקום להעברת מידע כוזב ביודעין העלול להטעות אחרים, רק בהסתמך על
15 הקלות ועל האנונימיות, כביכול, של העברת המידע, היוצרת, בלשונו של בית משפט קמא,
16 **"תפיסה מוטעית של מציאות ווירטואלית"**.

17
18 עוד אנו רואים לציין, כי העובדה שמדובר בשימוש באינטרנט איננה משנה את אופיה של העבירה,
19 ועל כן אין מקום להשוות בין מצב שבו מוצא עצמו בית משפט מעניש בפעם הראשונה בגין עבירה
20 חדשה, לבין המצב נושא תיק זה.

21
22 אנו אומרים את הדברים כיוון שבית משפט קמא אמר בנושא זה כך: **"... ואולם ככל שהדבר נוגע**
23 **לשאלת העונש שיוטל על הנאשם... יש רלוונטיות מסויימת למדיום שבאמצעותו בוצעו**
24 **העבירות, ובעיקר כאשר עסקינן בהרשעה ראשונה בישראל בגין עבירות ניירות ערך שבוצעו**
25 **באינטרנט."**

26 איננו מקבלים גישה זו. לשיטתנו לא צריכה להיות לכך משמעות, לא באשר לענישה ובוודאי לא
27 באשר לשאלה האם לסיים את ההליך ללא הרשעה.
28

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 איננו רואים במה שונה מצב זה ממצב שבו בוצעה פריצה, למשל, באמצעי טכני משוכלל, שעד
2 לאותו יום לא נעשה בו שימוש, "ככל הידוע" לביצוע פריצות.
3 רק לשם ההמחשה, האם שימוש בקרן לייזר לצורך ביצוע פריצה היה מצדיק התחשבות בענישה
4 משום שעד לאותו זמן לא עשו שימוש באמצעי מתוחכם זה?!

5
6 נראה לנו כי התשובה השלילית מתבקשת מאליה. האינטרנט, במקרה זה, היווה רק את האמצעי
7 הטכני המשוכלל לביצוע העבירות של הנעה והשפעה, על-פי סעיף 54 לחוק ניירות ערך – עבירות
8 לא חדשות ואף לא כל כך נדירות.

9
10 לענייננו, העובדה שהמשיב רתם לשימושו מדיום נפוץ ופופולרי כמו האינטרנט, יותר משהיא
11 פועלת לטובתו – פועלת לחובתו. כאמור, תפקידו של בית משפט להעביר בענין זה מסר ברור וחד
12 משמעי.

13
14 **ח.** באשר לקביעתו של בית משפט קמא, כי העבירה נעברה שלא על מנת להפיק רווח כלכלי
15 אישי:

16 צודקת המדינה כאשר היא מפנה אותנו לכך שהפקת רווח כלכלי איננה רכיב מרכיבי העבירה שבה
17 הואשם המשיב.

18
19 לשיטתנו, כאשר מדובר בעבירה של בתרמית בניירות ערך, לפי סעיף 54, בין אם סעיף 54(א)(1)
20 (הנעה) ובין אם סעיף 54(א)(2) (השפעה בדרכי תרמית) – משקלו של המניע שעמד בבסיס פעולתו
21 של העבריין – מוגבל, לאור תכליתה של הוראת החיקוק.
22 מטרתו של סעיף 54, על כל חלופותיו, הינה לשמור על כך שמחיר ניירות הערך לא יושפע על ידי
23 פעולה "לא כשרה".

24
25 בית משפט קמא ציטט לענין זה את האמור בע"פ 5052/95 **ועקנין ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2)
26 642 בעמ' 653, ואין לנו אלא להצטרף לדברים.

27
28 על פי האמור שם: **"הוראה זו באה להגן על הציבור הרחב בכלל ועל ציבור המשקיעים בפרט מפני**
29 **תרמית בניירות ערך. היא נועדה להבטיח הגינות במסחר בניירות ערך. היא באה למנוע יתרון**

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

בלתי הוגן. היא באה לאפשר קיומו של שוק ניירות ערך משוכלל ובורסה תקינה. היא מכוונת להבטיח מידע אמין אשר יאפשר הערכת הסיכון והסיכוי בכל השקעה. היא מבוססת על הצורך לקיים את אמון הציבור בשוק ניירות הערך..."

עבור המשקיע הסביר אין זה מעלה או מוריד אם העברין פעל כפי שפעל משום שרצה להרוויח כסף, לגרום נזק לאחרים, להוכיח את יכולתו או כל מניע אחר.

סיפוק אישי יכול להיות מניע מסוכן לא פחות מאשר הרצון להפיק רווח כלכלי.

ט. באת כוח המדינה טענה, בין היתר, כי בית משפט קמא "ערבב" בין התחומים, היינו: בין השיקולים שעניינם במסגרת הענישה עצמה, לבין השיקולים שעניינם הימנעות מהרשעה. לדעתה התייחס בית משפט לשאלת ההימנעות מהרשעה כמידרג רגיל של ענישה. מעיון בפסק הדין של בית משפט קמא עולה, שאכן יש עירוב בין התחומים, ואכן בית המשפט איננו מפריד בין שיקולי ענישה לשיקולים העקרוניים בנושא המנעות מהרשעה.

רק לשם הדגמה אנו מצטטים שוב, מה שצוטט על ידינו בחלקו.

בית משפט קמא אמר: "האמת היא שהאינטרנט הוא כלי הרבה יותר ממוחשי מכפי שהוא מצטייר בעיני גולשים רבים. על כך יכולות להעיד תוצאות מעשיו של הנאשם שבפני. ואולם, ככל שהדבר נוגע לשאלת העונש שיוטל על הנאשם והאפשרות שיוטל עליו שירות תועלת לציבור ללא הרשעה..."

נראה כי בית המשפט התייחס באותו הינף קולמוס לשאלת סיום ההליך ללא הרשעה כמו לשאלת הענישה.

שני התחומים אמנם משיקים זה לזה, אולם אינם זהים במלואם.

באותו הקשר, אנו רואים לנכון להתייחס לציטטה נוספת מדברי כבוד השופט קמא, בהמשך למה שצוטט על ידינו לעיל: "העובדה שכנגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין עבירות שכאלה, אשר בוצעו דרך האינטרנט, תסייע, יש להניח, להורדת גולשים כאלה ואחרים אשר גולשים באינטרנט לביצוע עבירות".

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1
2   אנו יכולים רק לקוות, שהמשאלה שהביע כב' השופט קמא אכן תתממש, עדיין איננו רואים במה
3   שונה העבירה המיוחסת למשיב מכל עבירה אחרת, ובמה שונה המשיב מכל נאשם פוטנציאלי
4   אחר.
5   לעולם ניתן לטעון, כי עצם הגשת כתב האישום מהווה הרתעה, שעל כן אפשר להסתפק בכך לענין
6   המסר האמור לצאת מפי בית המשפט ולהסתפק בעצם ההעמדה לדין. איננו מקבלים גישה זאת.
7
8   י. באשר לנסיבות האישיות – הפנה אותנו ב"כ המשיב בעיקר לחוות הדעת הפסיכולוגית
9   ולאמור בה, שגם בית משפט קמא הסתמך עליה.
10
11   המשיב, כך על פי הנטען, בין היתר, "העניש עצמו" וביטל את חתונתו. כל האירוע ארע משום
12   שהמשיב רצה להוכיח עצמו בעיני אביו "שגם הוא שווה ובעל ערך", על רקע ההערצה שהוא חש
13   לאביו.
14
15   עיינו בחוות הדעת הפסיכולוגית, ואיננו סבורים כי יש בה נסיבות מיוחדות המצדיקות סטיה
16   מהנורמות המקובלות לענין הימנעות מהרשעה. איננו מוצאים כל ממש בטענה שהמשיב העניש
17   עצמו בביטול חתונתו.
18
19   כל אדם הוא עולם מלא, לגבי כל אדם ניתן לשרטט פרופיל פסיכולוגי, שימקד את תשומת הלב
20   בצדדים כאלה או אחרים באישיותו, המסבירים את המעשה שביצע.
21
22   גם בהנחה שכל האמור בחוות הדעת הוא נכון ומדויק, המשיב אינו שונה מצעירים רבים בני גילו
23   שחפצים להוכיח את עצמם, בין אם להוריהם, בין אם לקבוצת התייחסות אליה הם שייכים, ובין
24   אם לעצמם.
25
26   לא שוכנענו כי עתידו של המשיב ייפגע באופן שהרשעה תהווה חוסר איזון בין אינטרס הציבור
27   לבין הנזק שייגרם לו.
28

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

לפיכך, גם באשר לקריטריונים שנקבעו בפסק הדין בענין כתב, שענייניו, כאמור, שיקומו של
נאשם, ספק אם הם התקיימו במלואם, כפי שטען עו"ד זוהר בפנינו.

נראה לנו, כי אינטרס הציבור לא בא לידי ביטוי מספיק בהחלטתו של השופט קמא, למרות שבפני
עצמו הוא ברור, חד משמעי ובהתאם לכך צריכה גם ההחלטה להיות ברורה ולא מעורפלת.
מי שמבצע פעולות שיטתיות, כפי שעשה המשיב, צריך להבין כי יידרש לתת על כך את הדין.

לענין האינטרס הציבורי, לא מיותר להזכיר גם את העובדה שהעבירות אותן ביצע המשיב, הן
החמורות ביותר בחוק ניירות ערך, שהעונש המירבי עליהן הוא חמש שנות מאסר. די בקיומו של
ניסיון להניע או ניסיון להשפיע בתרמית על שערי ניירות הערך – לא כל שכן כאשר הניסיון
וההשפעה אכן הצליחו, גרמו נזק כספי לציבור משקיעים, ונזק עקיף ומצטבר, שהשפעתו אינה
ניתנת לכימות או לאומדן, של פגיעה באמון הציבור בשוק ההון ובמסחר בבורסה.

יא. המערער הואשם בבית משפט קמא גם בעבירה על-פי סעיף 3(א)(1) לחוק המחשבים,
התשנ"ה-1995 (מידע כוזב או פלט כוזב).

לענין זה העיר בית משפט קמא **"באגב אורחא ... כי ספק הוא בעיני אם סעיף 3(א) לחוק
המחשבים חל על המקרה נשוא תיק זה, שבו שיגר הנאשם ממחשבו הודעות כוזבות, על מנת
שייקראו על ידי גולשים אחרים באינטרנט"**.

כיוון שבית משפט קמא לא קבע מסמרות בענין זה (שהרי המשיב ממילא לא הורשע), אנו רואים
לנכון להשאיר נושא זה בצריך עיון, ובמקרה הנוכחי די לנו בקבלת ערעור המדינה באשר לעבירות
על-פי חוק ניירות ערך, שהן העבירות העיקריות שבכתב האישום.

יב. סוף דבר:

דעתנו היא, כי יש ממש בערעור המדינה, ועל כן אנו מרשיעים את המשיב בעבירות על-פי סעיפים
54(א)(1), 54(א)(2) לחו ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

בתי המשפט

עפ 070571/01

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו

23/04/02

בפני: כב' השופטת ד' ברלינר, אב"ד

כב' השופט ז' המר

כב' השופטת נ' אחיטוב

1 בהתבסס על הטיעונים לעונש שנשמעו בבית משפט קמא, אנו מטיילים על המשיב תשעה חודשי
2 מאסר, מתוכם שלשה חדשים לריצוי בעבודות שירות, בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות
3 השירות, והיתרה על תנאי למשך שנתיים מהיום שלא יעבור עבירה נוספת על חוק ניירות ערך,
4 התשכ"ח-1968, וכן קנס כספי בסך 15,000 ש"ח או שלשה חדשי מאסר תמורתו.

5

6 ניתן והודע היום, י"א באייר תשס"ב, 23 במרץ 2002, במעמד הצדדים.

7

נ' אחיטוב, שופטת

ז' המר, שופט

ד' ברלינר, שופטת

אב"ד

8

9